

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De minister

Deadline: 28-04-2020

J-HL

Ontworpen door
(10)(2e)

T (10)(2e)
M (10)(2e)

Datum document

Kenmerk
1678690-204533-3

Bijlage(n)
-

nota

(ter informatie)Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling coronacrisis

Paraaf directeur

1. Aanleiding voor deze nota

Op 9 april bent u geïnformeerd over acties vanuit de directies Jeugd en Maatschappelijke Ondersteuning gericht op kwetsbaren kinderen, huiselijk geweld en kindermishandeling ten tijde van de corona-crisis. In deze nota treft u een stand van zaken aan van die acties/maatregelen.

2. Belangrijkste punten van informatie

Ontwikkelen signalen

- Kindertelefoon meldt toename van het aantal telefoontjes
 - o Kindertelefoon heeft dagelijks ruim 1500 gesprekken.
 - o Ook het forum waar kinderen elkaar helpen kent een toename van 25%. Uiteraard in een veilige omgeving.
 - o Ze zijn bezig met een analyse wat er speelt bij kinderen sinds de intelligente lockdown vanwege corona. Ze zullen ook kijken of de top 5 van onderwerpen waarover contact wordt gelegd, via telefoon, chat en forum is veranderd. U zult hierover nader geïnformeerd worden. (nb deze analyse ontvangen we vrijdag).
- Veilig Thuis meldt: (bijlage persbericht)
 - o De huidige situatie leidt landelijk niet tot een significante stijging in het aantal adviesvragen en meldingen;
 - o Wel meer corona-gerelateerde vragen, ook door burens.
 - o De Veilig Thuis organisaties in de regio's zoeken op allerlei fronten samenwerking en mogelijkheden om in contact te blijven. Veilig Thuis organisaties geven tips over wat te doen bij onveiligheid. En er wordt nauw samengewerkt met Leerplicht en Onderwijs als kinderen uit beeld raken en er ernstige zorgen zijn over de veiligheid.
- Centra seksueel geweld meldt afname van aantal gevallen.

- Een afname van aantal meldingen van nieuwe slachtoffers seksueel geweld in de 16 regio's. Gemiddeld aantal telefoontjes dat binnenkomt op het landelijke nummer afgenomen (de afgelopen weken van 132 naar 50).
- Dit weerspiegelt de daling van seksueel geweld buitenshuis. Verwachting is een toename van misbruik in huiselijke kring als gevolg van oplopende stress.
- Valente (brancheorganisatie van o.a. VO), heeft zorgen over toename van geweld, maar nog geen duidelijke signalen die op dit moment leiden tot groter beroep op de vrouwenopvang.
- Daarnaast zijn er vele initiatieven vanuit diverse organisaties zoals de tv-spotjes van het Vergeten Kind die goed aansluiten op de problematiek.

J-HL

Kenmerk
1678690-204533-1

Stand van zaken activiteiten

Acties afgerond	STAVAZA
Begeleiding en noodopvang kwetsbare kinderen Gemeenten en scholen ism JB-keten gaan actief na welke kinderen/gezinnen het betreft	Monitoring via VNG en is vrijdag 17 april uitgegaan. Eerste uitkomsten deelt OCW na meireces.
Campagne site Ik vermoed huiselijk geweld Corona-proof gemaakt	Afgerond. Website wordt nu aangepast zodat hij aansluit bij de nieuwe campagne.
MIND-Korrelatie, Kindertelefoon en Luisterlijn als hulplijnen beschikbaar.	MIND-Korrelatie heeft extra middelen ontvangen van VWS voor vragen over spanningen binnen relaties en opvoedvragen en is op werkdagen en elk weekend open
In de richtlijn van de GGZ en Covid-19 is de kindcheck, het bespreken van de gezinssituatie en de mantelzorgverleningscheck opgenomen	Is opgenomen. Via de projectleider kindcheck is dit verspreid. Dit betrekken we ook bij onderstaande acties gericht op vergroten alertheid
Statement van Jeugdhulpverleners: 'wij blijven zo goed mogelijk hulpverleners: juist nu.	Is afgerond maar heeft vervolg gekregen in de afweegkaders voor professionele hulp in ambulante en residentiële setting
Extra aandacht voor de Meldcode app voor het onderwijs die gereed is	Verspreid via social en de Be-weging tegen kindermishandeling
One-pager: wat te doen bij spanningen thuis	Verspreid via Forumprogramma GHNT, website NJI en social
ACTIES: Alertheid vergroten bij professionals, signalen herkennen en hulp optimaal	

houden/inzetten bij kwetsbare gezinnen, huiselijk geweld en kindermishandeling	
Ondersteuning inzet leerplicht ambtenaren . VT heeft handreiking gemaakt gespreksvoering.	Ingrado (koepel leerplicht-ambtenaren) heeft handreiking opgenomen in hun wekelijks nieuwsbericht. Vervolgstep is de VT-handreiking op nemen in speciale handreiking die is gemaakt voor leerplicht-ambtenaren bij de huisbezoeken. Hiertoe is overleg met OCW en Ingrado
Extra aandacht voor de signalering om alertheid bij professionals (Leerplicht/ onderwijs/ apothekers/ wijkteams/ geboortezorg/ Jeugdbeschermers) te vergroten: door bieden van handelingsperspectieven/instructie oa Meldcode	Is opgestart en wordt deze week concreet uitgewerkt. We denken aan instructie over signalering, en over hoe handelen bij voorkomen oplopende spanningen en onveiligheid met link naar meldcode. Instructie verspreiden we via NJI, VNG, Forum GHNT en verschillende koepels van beroepsgroepen die onder de meldcode vallen.
Afweegkader en vertaling richtlijnen beleidskaders tbv eenduidig handelen van professionals tussen en binnen organisaties in jeugdhulp/ specifiek voor brede JB-ketenpartners	Om te komen tot eenduidigheid in handelen van professionals heeft het NJI in een afwegingskader voor fysiek contact en face-to-face contact bij ambulante en residentiële hulpverlening gedurende het corona virus gepubliceerd. Dit afwegingskader ziet op de vertaling van RIVM beleid naar een richtinggevend handelingsperspectief voor de praktijk, dat in elke casus de weging van de fysieke en mentale gezondheid van betrokkenen ondersteunt. Ook organisaties werkzaam in het JB domein zijn opgeroepen om dit afwegingskader te vertalen in beleidskaders, informatievoorziening op websites en toonzetting richting cliënten. VT en GI's hebben aangegeven dit naar professionals uit te dragen en toonzetting aan te passen richting cliënten. 24 april is weer overleg met de JB-keten
Professionals een stem geven via Frontberichten	Is gestart naar verwachting gaat in de week van 27 april het eerste frontbericht uit via het NJI en kanalen voor professionals
Onderzoek impact van de corona-crisis op hulp en ondersteuning aan gezinnen waar huiselijk geweld en kindermishandeling speelt.	Verwey Jonker instituut is deze week gestart met dit onderzoek in opdracht van VWS. Er volgen twee-wekelijkse rapportages.
Onderzoek in opdracht van het LOT, hogeschool Arnhem/Nijmegen, naar onder andere HG met gebruik van de wekelijkse update van VT, politieregistratie HG en huisverboden.	Wekelijks beeld van kwetsbare personen via LOT

ACTIES: Handelingsperspectieven slachtoffers en omstanders vergroten	
Campagne huiselijk geweld en kindermishandeling gericht op slachtoffers en omstanders (TV, radio en online)	Campagne gaat naar verwachting 25 april live
Extra aandacht hulplijnen zoals kindertelefoon en de uitbreiding rol van MIND-korrelatie (tbv spanningen in relaties en bij opvoegvragen) in campagnes	Hier wordt aandacht aan besteed in zowel de deelcampagne preventie (gericht op geestelijke gezondheid) als in de campagne tegen HG en KM.
Ontwikkelen chatfunctie bij VT: Verkennen wat is daar voor nodig?	Verkenning is gereed. Deze week is de besluitvorming voorbereid en worden met VT en VNG de vervolgstappen bepaald.
Code-woord Frankrijk en Spanje; Optie wordt verkend hoe invulling gegeven kan worden aan code-woord als een extra stap in de meldcode voor KNMP/apothekers	Voorstel wordt via nota aan u voorgelegd. Verkennde gesprekken met betrokken organisaties hebben plaatsgevonden, reactie is positief. Deze week ontwikkelt VWS samen met de apothekersbranche, VT en de IGJ een aanvulling op de bestaande meldcode. We streven ernaar dat, indien u akkoord bent met de nota, dit volgende week gereed is en gecommuniceerd kan worden.
Villa Pinedo biedt online trainingen aan gescheiden ouders , waar in deze periode spanningen nog meer kunnen oplopen. VWS ondersteunt financieel eenmalig 400 oudertrainingen.	Opdrachtbrief is 20/4 verzonden. Op 22 april communiceert VP dat dit extra aantal trainingen gratis kan worden aangeboden.

De voortgang wordt gemeld in de Coronabrief aan de Tweede Kamer.
Over twee weken wordt u weer door DJ en DMO geïnformeerd over de stand van zaken

(10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)